

Kontrollutvalget i Nesbyen kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariat
for Nesbyen, Gol, Hemsedal og
Ål kommuner

Regnskapsrevisjon 2022 - brev om oppsummering av årsoppgjørrevisjonen til kontrollutvalget

1. Innledning

Vi viser til engasjementsbrevet der vi blant annet opplyste om at vi normalt rapporterer til kontrollutvalget to ganger årlig.

2. Hva rapporten omfatter

Rapporten omfatter revisjonen av Nesbyen kommunes regnskap for 2022 med tilhørende særattestasjoner, og bygger i hovedsak på arbeid utført i perioden 01.01.2023 til 31.05.2023. Kontrollutvalget har tidligere mottatt brev som omfatter tidsrommet 01.05.2022-31.12.2022. Dette brevet omfatter siste del av revisjonsåret 2022 for Nesbyen kommunes årsregnskap og årsberetning.

Utgangspunktet for regnskapsrevisjonen er de oppgaver og enkeltforhold som er omtalt i Overordnet revisjonsstrategi 2022, og som kontrollutvalget har mottatt tidligere. I den grad vi senere har funnet det nødvendig å omprioritere, vil dette framgå av rapporten.

Dersom revisor avdekker forhold som i henhold til kommunelovens § 24-7 skal påpekes skriftlig til kontrollutvalget, gjøres dette i egne brev som nummeres fortløpende.

3. Utført arbeid

3.1 Utført revisjon interimrevisjon

Vi har gjennomført de planlagte handlingene i henhold til detaljert plan. Kontrollene har blant annet omfattet:

- o Kartlegging og vurdering av intern kontroll
- o Tallmessig revisjon spesielt rettet mot bokføring og regnskap
- o Bilagskontroll, bl.a. i forbindelse med attestasjon av momskompensasjonskravene
- o Tertialrapportene med budsjettendringer (kommunens bevilgningskontroll)

Viser til nærmere beskrivelse under punkt 3.3

3.2 Årsregnskap og årsberetning 2022

Årsregnskapet med tilhørende noter ble avlagt den 2. mars, dvs. etter fristen 22.02.2022. Fristen for årsberetningen er 31. mars og Nesbyen kommune sin årsberetning ble avlagt den 14. april. Grunnet for sent avgitt årsregnskap og årsberetning avga vi foreløpig revisjonsberetning datert 17. april 2023. Vi har i vår endelige revisjonsberetning datert 3. mai 2023 konkludert med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen og resultatet pr 31.12.2022.

Kommunen har selvkostfond for avløp eldre enn 5 år på totalt kr. 518 370 og eldre enn 6 år på kr. 6 057 761. Totalt eldre selvkostfond for avløp på kr. 6 576 131. Dette er i strid med reglene i Forskrift om selvkostfond. Forholdet er omtalt under «Andre Forhold» i revisjonsberetningen.

Det er ikke avdekket spesielle forhold knyttet til årsberetningen eller registrering og dokumentasjon.

Gjennom revisjon av årsregnskapet ble det også avdekket enkelte andre forhold som ikke er av en slik karakter at de er omtalt i revisors beretning, men som må følges opp i 2023:

- For lite utfakturert i kommunale avgifter på grunn av feil i gebyrsatsen for tilsyn avløp. Anslått feil i regnskapet for 2022 kr. 18 645. Beløpet er uvesentlig, men vi anmoder kommunen om å etablere gode rutiner for kontroll mellom vedtatte gebyrsatser og oppdatering av satser i fakturasystemet.
- Ikke reelle kundefordringer med kr. 151 682, tapsføres i 2023
- Regnskapet inneholder eldre, uoppgjorte kundefordringer med kr. 1 608 120.. Økonomisjef har bekreftet i mail at disse vil bli vurdert tapsført i 2023 dersom fordringene ikke lar seg inndrive.
- Finansreglement bør oppdateres minst hvert 4. år ved nytt kommunevalg. Nesbyen kommunes finansreglement er fra 2016 og bør oppdateres.
- Minste lovlige avdrag: Kommunen har ikke framskaffet dokumentasjon på at tomter er lånefinansiert og heller ikke justert tomteverdier med tenkt lineær avskrivning. Dette vil kunne påvirke beregning av minste lovlige avdrag.

Disse feilene er tatt opp med administrasjonen. Øvrige feil og mangler som ble avdekket i regnskapet og noteopplysninger underveis er tatt opp med administrasjonen og korrigert i endelig regnskap.

3.3 Øvrige prioriterte oppgaver i strategien

- Kontroll med at det er etablert tilfredsstillende intern kontroll i tråd med kapittel 25 i kommuneloven. Vi vil foreta kartlegging og testing av økonomiske og administrative rutiner for utvalgte risikoområder og virksomheter, av vesentlig betydning for regnskapet, herunder rutiner rundt bruk av siste vedtatt gebyrregulativ og fakturering av vann, avløp og slam. Viser til punkt under avsnitt 3.2 over vedr. gebyrsats for tilsyn avløp.
- Kontroll av at disposisjoner er i tråd med budsjett og premisser for bruken av bevilgningene, og om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premissene. I dette arbeidet vil vi følge opp vår anbefaling fra 2021 om å utarbeide konkrete og objektive budsjettpremisses, og at eventuelle avvik fra premissene blir omtalt i kommunedirektørens årsberetning. Disposisjoner er i tråd med budsjett, men vi har ved vår gjennomgang ikke klart å identifisere premisser for bruken av bevilgningene. Det anbefales at kommunen i fremtidige budsjettdokumenter bør jobbe med å utarbeide objektive og målbare budsjettpremisses.
- Kontroll av at avslutningen av årsregnskapet og årsoppgjørdisposisjoner blir foretatt i tråd med ny regnskapsforskrift, herunder oppfølging av gamle selvkostfond og periodisering av variabel lønn.: Årsoppgjørdisposisjoner er gjennomgått uten å avdekke vesentlig avvik og variabel lønn for 2022 er periodisert.

- Påse at årsberetningen tilfredsstiller krav i lov og forskrift: Vi har foretatt en gjennomgang av kommunens årsberetning opp mot kommunelovens §14-7. Årsberetningen har redegjort for forholdene nevnt i kommuneloven § 14-7, med unntak av § 14-7 pkt b vedr. budsjettavvik.
- Rutiner knyttet til kontroll/avstemming av de terminvise momskompensasjons-oppgavene. Vi vil spesielt ha fokus på oppfølging av faktura i forhold til foreldelsesfrister, samt kompensasjon på tilrettelagte boliger: Vi har vurdert kommunens kontroll- og avstemmingsrutiner for å sikre korrekt rapportering av terminvis momskompensasjon. De implementerte kontroller og avstemminger som er etablert er tilfredsstillende og ingen vesentlige avvik ble avdekket under vår kontroll av momskompensasjon ved 6. termin 2021 og 1. termin 2022. Vi har for regnskapet 2022 ikke kontrollert momskompensasjon på boliger som planlagt, og vil følge dette opp for regnskapsåret 2023.
- Kontroll av eventuell skatteplikt på kraftomsetning: VKR bistår med teknisk utarbeidelse av ligningspapirer. Ligningspapirer for 2022 er innsendt til Altinn innen frist.
- Kontroll av periodisering av inntekter og kostnader i regnskapet. Ingen vesentlige avvik avdekket gjennom revisjonen.
- Oppfølging av gamle selvkostfond for vann og avløp.. Avvik omtalt under punkt 3.2
- Påse at kommunen har utarbeidet lokal gebyrforskrift vedr. selvkost.
- Påse bruk av korrekte gebyrsatser (sist vedtatte) ved fakturering av kommunale avgifter. Avvik omtalt under punkt 3.2.
- Oppdatering av finansreglement fra 2016. Anbefales at finansreglement oppdateres hvert 4. år. Økonomisjef har informert at revisjon av finansreglementet er under arbeid.
- Kommunens finansforvaltning, herunder minste lovlig avdrag på langsiktig gjeld. Vi har gjennom vår kontroll av kommunens finansforvaltning ikke avdekket vesentlige avvik utover spørsmålsstillingen vedr. tomteverdier, nevnt i kulepunkt under 3.2.

3.4 Kommunens bevilgningskontroll/kontroll av vedtak

Kontroll av vedtak av betydning for regnskapet er en del av regnskapsrevisjonen, herunder kontroll av at regulert budsjett er i samsvar med gyldige vedtak og riktig presentert i årsregnskapet, og at vesentlige avvik er redegjort for i årsberetningen.

I ny kommunelov er revisors oppgave knyttet til bevilgningskontrollen utvidet. Vi skal nå også kontrollere vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Det er utarbeidet en standard, RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden vil gjelde fra regnskapsåret 2021. Formålet med revisors kontroll av kommunens budsjettkontroll og informasjon om eventuelle budsjettavvik er å bidra til tillit til at årsberetningen gir dekkende opplysninger om budsjettavvik, og dermed styrke årsberetningen som verktøy for kommunestyrets styring og budsjettoppfølging. Kontrollen dekker både drifts- og investeringsbudsjett.

Politisk fattede vedtak av vesentlig betydning for kommunens regnskap, er fulgt opp. I dette arbeidet er det lagt hovedvekt på om regnskapet samsvarer med budsjett vedtatt i kommunestyret. Avvik mellom budsjett og regnskap er nærmere omtalt i kommunedirektørens årsberetning.

I tillegg har vi påsett at kommunestyret har vedtatt gyldig budsjett for 2022 i tråd med forskriftenes bestemmelser.

Vi har ved vår gjennomgang ikke klart å identifisere målbare premisser for bruken av bevilgningene. Vi har derfor anbefalt kommunen å ha fokus på dette slik at premisser for bruken av bevilgningene er tydelige fremover.

Vi har konkludert med at budsjettavvik er tilfredsstillende forklart i årsberetningen, og vi mener at bevilgningskontrollen i hovedsak har fungert tilfredsstillende i 2022.

3.5 Veiledning

Vi har løpende kontakt med kommunens administrasjon om regnskapsfaglige problemstillinger.

I desember 2022 arrangerte vi frokostseminar i Hokksund med deltakere fra de aller fleste av kommunene, samt enkelte kommunale foretak og interkommunale selskap. Formålet med dette årlige møtet er å ta opp aktuelle problemstillinger i forbindelse med det forestående årsoppgjøret, og fungere som et forum for faglig dialog og erfaringsutveksling. Seminaret er gratis for våre eierkommuner.

I desember 2022 arrangerte vi fellessamling for alle økonomiavdelingene i Hallingdal på Nesbyen kommunehus. Formålet med møtet er, som for frokostseminaret i Hokksund, å ta opp aktuelle problemstillinger i forbindelse med det forestående årsoppgjøret, og at møtet skal fungere som et forum for faglig dialog og erfaringsutveksling. Samlingen er gratis for alle økonomiavdelingene i Hallingdal.

Vi har i 2022 sendt ut to nyhetsbrev til alle våre kommuner med faglig informasjon som vi har ønsket å gjøre kommunene oppmerksom på. Nyhetsbrevene, som vi har fått mye positiv respons på, er også sendt til både kontrollutvalgsmedlemmer og ordførere, i tillegg til administrasjonen i kommunen. Samtidig tilstreber vi å orientere kommunens administrasjon løpende om nyheter og endringer av faglig karakter som vil kunne ha betydning for kommunens årsregnskap.

3.6 Øvrige oppgaver

Vi har bistått kommunen med teknisk utarbeidelse av ligningspapirer for kraftomsetning, se omtale under punkt 3.4 ovenfor.

3.7 Attestasjoner

Antall attestasjoner: 9

Herav bl.a.:

- 2 terminer momskompensasjon (6 termin 2022 og 1 termin)
- 0 spillemiddelregnskaper
- 1 attestasjon knyttet til rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- 1 ressurskrevende tjenester
- 3 tilskudd
- RF-1022 - Kontrolloppstilling lønnsinnberetning - Lønns- og pensjonskostnader
- Kommunens ligningspapirer

Det er totalt brukt ca 59 timer på attestasjoner for Nesbyen kommune i perioden 01.01. – 31.05.2023.

3.8 Misligheter

Vi har hatt møte med kommunens ledelse 9. november 2022 med fokus på nærstående parter, habilitet, etikk og misligheter, samt risikostyring og kontrollmiljø.

Det foreligger ingen indikasjoner på mulige misligheter.

4. Etterlevelsesrevisjon

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen er en pliktig oppgave for regnskapsrevisor. Forholdet er regulert i kommunelovens § 24-9. Revisor skal foreta en risiko- og vesentlighetsvurdering som skal legges frem for kontrollutvalget. Videre skal revisor utarbeide en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen innen 30. juni.

Kontrollen skal utføres i samsvar med standard for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen (RSK 301). Standarden regulerer handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. For Nesbyen kommune er oppholdsbetaling i institusjon valgt ut som område til etterlevelsesrevisjon med rapportering innen 30. juni 2023. For nærmere omtale vises det til egen risiko- og vesentlighetsvurdering for den forenklete etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen.

Grunnet sykdom, ferieavvikling og nyansatte i rollene som vi hadde behov for samarbeid med i kommunen, har vi ikke mottatt nødvendig dokumentasjon til å ferdigstille etterlevelsesrevisjonen innen fristen den 30. juni 2023. Vi vil ferdigstille denne så snart vi har mottatt etterspurt dokumentasjon.

5. Kommunens økonomiske internkontroll

Selv om all virksomhet er forbundet med en viss risiko, vil selve risikoen kunne variere sterkt. Offentlig virksomhet er imidlertid spesielt avhengig av tillit. Dette gjelder ikke minst kommunal virksomhet, der risikobildet vil kunne strekke seg fra svikt i myndighetsutøvelsen, tjenesteproduksjonen til økonomiforvaltningen. Regnskapsrevisjonen vil normalt være begrenset til den økonomiske internkontrollen og de risikoer som er av betydning for årsregnskapet.

Til den økonomiske internkontrollen regnes vanligvis:

- A Kontrollmiljøet
- B Kommunens risikovurderingsprosess
- C Informasjonssystemet, herunder prosesser for planlegging/budsjettering, relevans for den økonomiske rapporteringen, samt kommunikasjon
- D Kontrollaktivitetene
- E Overvåking av kontroller

Disse momentene er bl.a. fulgt opp i møter med kommunens ledelse og tatt hensyn til ved vår planlegging og prioritering.

Ifølge kommuneloven §25-2 skal kommunedirektøren rapportere om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året. Rapportering kan skje i årsberetningen eller i egen sak til kommunestyret. Bestemmelsen trådte i kraft 1.1.2021.

Årsberetningen for 2022 inneholder omtale av internkontroll, men mangler resultater fra statlig tilsyn.

6. Ressursbruk

Vi har pr. 31.07.2023 noe mindre gjenstående tid til interimsrevisjon høsten 2023 enn hva som er rimelig å anslå for å utføre nødvendige revisjonshandlinger. Dette skyldes noe høyere timeforbruk første halvår som følge av for sent levert regnskap til revisjon og etterspørring etter nødvendig dokumentasjon.

Når det gjelder andre oppgaver ser det ut til at budsjettet holder, men vil blant annet avhenge av omfanget av bestillinger og andre forespørsler om attestasjoner og uttalelser. Vi har også bistått med teknisk utarbeidelse og innsendelse av ligningspapirer for 2022. Disse timene ligger ikke inne i opprinnelig budsjett.

Vi tar en totalvurdering av medgått timeforbruk pr. desember. Dersom vi vurderer fakturering av merforbruk vil vi informere kontrollutvalget og administrasjonen i forkant.

7. Kvalitetssikring av revisjonsarbeidet

Revisjon av kommuner og fylkeskommuner skal som kjent være utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk. Dette innebærer blant annet at all revisjon skal kvalitetssikres i tråd med gjeldende standarder. Vår kvalitetssikring av arbeidet på det enkelte oppdrag så vel som av selskapets generelle kvalitetsopplegg, er basert på gjeldende retningslinjer.

VKR har hatt ekstern kvalitetskontroll gjennomført i regi av Norges Kommunerevisorforbund i september 2021. Rapport fra utført kontroll for regnskapsrevisjon konkluderte med at VKR har en organisering og internt kvalitetskontrollsystem som gjør at arbeidet kan utføres på en faglig tilfredsstillende måte, og at det er tilfredsstillende faglig standard både på selskapsnivå og oppdraget som er kontrollert. Også rapporten fra utført kvalitetskontroll for forvaltningsrevisjon konkluderte med at VKR har rutiner og maler for sikring av at forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer i tråd med standarder, og at vi driver forvaltningsrevisjon i tråd med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

8. Avslutning

Vi håper framstillingen ovenfor er et hensiktsmessig grunnlag for kontrollutvalgets oppfølging av revisjonen av kommunens regnskap for 2022.

Med vennlig hilsen

Marianne Berg Elverum (sign.)
Oppdragsansvarlig

Brynhild Børtnes (sign.)
Teamleder

Kopi: Kommunedirektøren i Nesbyen kommune